

Finnmarkskommisjonen
9846 Tana.

Berlevåg Jeger og fiskerforening (BJFF) krever eksklusiv bruksrett til Kongsfjordelva.

- Kongsfjordelva var en av de første laksevassdrag i Finnmark som ble gitt private forpaktere i 1890 av Landbruksdepartementet/ Staten.
 - Den private forpaktningsretten av Kongsfjordelva foregikk med vekslende intensitet og beskatning av laksestammen. Flere av de private mente de hadde rett til å beskatte laksebestanden totalt, og med alle redskapstyper, deriblant garn og kastenot.
 - Beskatningen var i perioder nådeløs, og bestanden av Kongsfjordlaks lå i årene før krigen på et lavmål. Trolig var oppgangen nede i noen hundre kilo.
 - I hele denne perioden fra århundreskiftet (1900) og frem til krigen hvor fiskeretten var bortsatt til private, var det likevel en stilltiende overenskomst at øvre del av Kongsfjordvassdraget (ovenfor fossen) at fisket kunne foregå av lokalbefolkningen i denne delen av Kongsfjordelva og Gednevassdraget.
 - Allerede fra midten av 1920 hadde lokalbefolkningen fra Berlevåg en betydelig fritidsbebyggelse av hytter og gammer ved Buetjern, og brukte området til bærplukking, jakt og fiske – deriblant fiske i øvre del av Kongsfjordvassdraget. Det finnes skriftlige og muntlige beretninger om bruken av området fra 1920/30.
-
- BJFF ble etablert i 1942, som en frivillig fiskeforening med medlemmer fra Berlevåg og Kongsfjord. Bakgrunnen for etableringen ble en endelig overtakelse av forpaktning og drift av Kongsfjordelva. Det var et særdeles sterkt ønske fra lokalbefolkningen i kommunen, som lenge hadde fryktet at de private skulle rasere og utrydde bestanden av Kongsfjordlaks.
 - Vi kjenner lite til de første etableringsårene under krigen. Alle dokumenter forsvant i krigshandlingene. Derimot er det dokumentert at Berlevåg kommune, ved Formannskapet allerede i 1946 krevde foreningsarbeidet gjenopptatt og nytt styre innsatt for å ivareta forvaltningen av Kongsfjordelva. Det må i den sammenheng ses som bakteppe at de lokale myndigheter – og befolkningen var da midt oppe i en intens gjenreising med knapphet på alle ressurser. Det var ingen veiløsning mellom Berlevåg og Kongsfjord. All transport måtte foregå sjøveien .
 - Foreningen startet sitt arbeid straks i Kongsfjorddalen. Det nye styret gjorde i 1947 vedtak som i form og tyngde var langt forut for sin tid forvaltningsmessig. Deriblant fredning av Fossen, videreføring av stangbegrensning og redskapsbruk.
 - Samtidig som foreningen overtok forvaltningen av vassdraget ble det utført en kraftutbygging som ødela store deler av de øvre deler av gyteområdet for

laksebestanden. Kraftlaget ble det første i Øst Finnmark som ga elektrisitetsløsning til by og bygder på Varangerhalvøya. Men den skulle også medføre en tung og negativ belastning på elva og laksen med tørrlegging og pulskjøring.

- BJFF sitt arbeid gjennom den første vanskelige perioden, og senere i en tung tid over 20 – 30 år hvor kraftlaget ikke på noen måte tok ansvar for laksen, er veldokumentert. Uten foreningen utrettelige innsats på å bevare elva og laksen hadde trolig Kongsfjordelva i dag vært fisketom. Det var først på -90 tallet det kom pålegg om minstevannføring for kraftselskapet.
- Bestandsutviklingen av Kongsfjordlaksen tegner også et krystallklart bilde om en målrettet og god forvaltning. Det har i all tid vært en forvaltning som har skjedd i planlegging og finansiering lokalt fra BJFF.
- Staten har gjennom ulike forvaltere begrenset sitt ansvar investeringer og forvaltningsrett til å kreve en årviss avgift. Den oppbygging av Kongsfjordvassdraget til ett av landets beste laksevassdrag, også nasjonal laksevassdrag, har skjedd med lokale ressurser gjennom BJFF.
- **I 72 år har BJFF tatt ansvar for Kongsfjordelva. Vassdraget og laksestammen der har blitt forvaltet som en kostelig lokal ressurs som har tilhørt lokalsamfunnet i Berlevåg og Kongsfjord. Vår innsats gjennom alle år har vært avgjørende for vassdraget og laksen – vi er også overbevist over nødvendigheten av vår aktive tilstedeværelse videre fremover. Det er bakgrunnen for at vi nå krever eksklusiv bruksrett over Kongsfjordelva.**

Mvh

Berlevåg Jeger - og fiskerforening